

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא
למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

פי יצפנני בסנה

שניים וויתרו על דירתם לטובת שיטוט בחוץ - צדיק אמת ותלמיד אמת, ושניהם נפגשים יחד בסוכה.

בסוכות. ואלו הם האושפיזין קדישין. הדמות השנייה שאין לה בית הוא התלמיד האמתי. אף הוא משוטט בחוץ לאחר שוויתר על ביתו ועל קביעותו. תלמידים אמתיים, דהיינו הנפשות של המחפשים, מצויים תדיר בשיטוט חסר מנוח: "כל מי שנוגע יצאת ה' בלבד ורצה לחוס על חיו הנצחיים צריך לצאת מביתו הקבוע ולכתת רגליו

יש בין חסרי המנוחה הללו שני סוגים, כל אחד מהם מוותר על ביתו ושלוותו מסיבה שונה, שניהם נפגשים יחד בסוכה.

מעיר לעיר ומדוך לדוך ולישב בסכות ואהלים עד שיבוא לשיבה הקדושה שעוסקין שם בלמוד האמת להמשיר אמונה הקדושה בלב כל אחד ואחד" (שם). מנחה את דרכן של אותן נפשות שאיפה בוערת, דוד המלך מגדיר אותה בשירתו כך: "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש, שבתי בבית ה' כל ימי חיי". הם מחפשים את מקומם הקבוע בקדושה, את השייכות לנצחיות.

יצפנני בסוכה

מכיוון שהשאיפה הזו נטועה הרחק באופק של שלימות, הם מסתפקים לעת עתה בבקשה "כי יצפנני בסוכו", יש אצל השם יתברך צל שכזה, צל השמור לנפשות שאין להן בית והשמש קופחת על ראשם ומאיימת לקפח את כוחותיהם. אנשים אלו וויתרו על קיבעון וביטחון, על בית ושלוות נפש רק מפני שבוערת בהם התשוקה לקבוע את מושבם בבית ה', כל ימי חייהם.

שאיפות גבוהות יש להם, אבל מצבם נמוך מדי, הם עדיין אינם ראויים. ובכן, לעת עתה פורס עליהם השם יתברך צל סוכה. דוגמת אותו צל שחפץ על בני ישראל בתקופת ההליכה במדבר. ענני הכבוד מופיעים במדבר, "פי יצפנני בסוכו ביום רעה", אימתי זקוק אדם לצל סוכה? בשעה שהוא שרוי בימי רעה, ואין רעה אלא שעה של ריחוק מאת ה'. בזמנים שכאלה פורס השי"ת על האיש המחפש ענני כבוד, צל סוכה, דירת עראי. אפילו שמטרתן טרם הושגה, לעת עתה הייה שרוי בצילו יתברך.

סוכות מביא בכנפיו מעין אתנחתא, תחת צילו של סכך מוצאת הנפש מרגוע וזו השעה להתבוננות. לאחר ימים נוראים עמוסי תפילות והתעוררות, מאפשרת הישיבה בסוכה להתבונן ואולי להבין קמעא היכן היינו ובמה זכינו. מהבחנה הזו חג הסוכות הוא אולי ההזדמנות הטובה ביותר לטעום מחדש את ראש השנה, את הנסיעה לצדיק ואת ההתקשרות.

סוכה היא סוג מסוים של דירה, דירה לשעת עראי. צורת הדיוור הזו נלמדת מתקופת ההליכה במדבר שנעשתה בתוך ענני כבוד, באותן ארבעים שנות טלטול ותנועה ממקום למקום שרויים היו בני ישראל בסוכה, כלומר הדירה הזו נועדה לאנשים המבלים בדרך, בעיצומו של מסע. מה גורם לאותם אנשים לנטוש את דירתם הקבועה ולהימצא בדרך, מטולטלים וחסרי מנוחה?

למעשה יש בין חסרי המנוחה הללו שני סוגים, כל אחד מהם מוותר על ביתו ושלוותו מסיבה שונה. שניהם שרויים בעיצומה של דרך, שניהם נפגשים יחד בסוכה הנטויה על אם הדרך. אלו הצדיקים והאנשים שיצאו לחפש אותם.

דירת עראי

הצדיק, כותב רבי נתן, אינו מוצא מנוחה בביתו. הצדיקים האמתיים אינם יודעים מרגוע, הקרקע בוערת תחתם, לא ימצאו מנוחה עד שיישבו את העולם כולו להשם יתברך: "פי הרב האמת מעצם אהבתו את ישראל אינו יכול לישב בקביעות בביתו, רק הוא מכפת רגליו לצאת מקביעות ישיבת ביתו להיות נע ונד בדרך ויושב בדיירת עראי בחינת סכה כדי לקבץ ולאסוף את הנאמני ארץ לשבת עמו, אותם שאין ביכולתם לבוא אל ביתו וגם אין יודעין ממנו כל זמן שהוא סגור בביתו עם מעט תלמידיו הפשרים, על כן הוא מכפת רגליו לצאת לדיירת עראי בחינת סכה כדי לעורר הפגשות להודיעם אמתת למודו הקדוש כדי שתתקבצו כלם אל האמת והאמונה" (ליקו"ה חו"מ - נזיקין ה).

אין לו לצדיק מנוחה בביתו, מפני שבחוץ משוטטת השכינה הקדושה, בחוץ פזורות נשמות יקרות, בחוץ מתגוללים אנשים שלעיתים אינם יודעים אפילו על קיומו של 'בפנים'. צדיקים אלו דרים

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

מנענעים בידי הכתיבה וידי הסמיכה

ב"ה יום א' ערב סוכות תר"א:

אהובי בני חביבי... אה השוקתך מכריחני למכת לך מעט מאשר דברנו אתמול בסעודה שלישית. שכל בחינת סכה וארבעה מינים הקדושים: הכל להשלים ולהוציא לאור הספרים הקדושים של הצדיקי אמת בכל דור שעל ידי זה נשלם התורה וכו'. שפודה אנו עוסקים באלו הימים להשלים את התורה בשמיני עצרת ושקחת תורה. שהוא סוף גמר והתקון של ראש השנה ויום הכפרים נפוצא בפגעות וכל מצוות ארבעה מינים בידי. להאיר ידי הסמיכה בידי הכתיבה העוסקים בכתיבת כתב ישראלי. בפרט הפותחים ספרים קדושים של התורה הקדושה, שעל ידי זה נבקע ים החכמה של כל אחד ואחד. והכניס בלבו זריעת האמונה הקדושה עד אשר יתקם וידע כל פעול פי אלה פעולתו וכו' כמו שמסמין אחר נטילת לולב למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא האלקים וכו'.

והנענעים הקדושים הם בחינת תנועת הקלמוס באויר. המוצא בהתורה חדי רבי שמעון שאנו עוסקים בה עתה. והשלשה מינים שאצל הלולב הם בחינת ג' אצבעות דאחזין בקלמוסא המוצא בתקוני זוהר, כדי להשלים התורה בבחינת לחות האבן פתונים באצבע אלהים. ושן לזה מאמר התקוני זוהר. ובגין כך בקנה דילך דאיהו קלמוסא בזה ימא דאורייתא. והכל להודיע ולספר לכל באי עולם בגדחותיו ותפלאותיו וחסדיי שיעשוה עמנו בכל דור ודור. ששולח לנו צדיקים אמתים פאלו שמגלים לנו חידושי תורה נוראים ותפלאים פאלו. שעל ידי זה נמשך קיום התורה שעל ידי זה נתגלה אלקותו יתברך... טען מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	מסורת מוהר"ן קמא	ליקוטי חכ"ה	מסנה ברוכה ח"ה	דף דומי ובוים
שבת	יב	לו.	קפו	עז:	כ
א	יג	לו:	קפו	עז.	כא
ב	יד	לוה.	קפח	עז:	כב
ג	טו	לו:	קפט	עט.	כג
ד	טז	לט.	קץ	עט:	כד
ה	יז	לט:	קצא	פ.	כה
ו	יח	מ.	קצב	פ:	כו

עיון התורה הזמנית ליקוטי מוהר"ן ח"א תורה ס"א - ח"ב תורה ה'

הדסים נשרים

אנחנו לא מדברים כאן רק בשביל להשמיע מוסר, אני הרי מתכוון לומר את האמת כמו שהיא.

הלא אני בכל זאת 'נאפיתי באומן' [פארט געבאקן געווארן אין אומן] כשהייתי ילד בן 17 הייתי באומן, הרי בכל זאת התבוננתי וראיתי אותם היטב, מותר לכם להאמין לי, האמינו לי 'שזה לא הענין שלנו, זו לא הדרך שלנו'. אנחנו צריכים לבקש מהשי"ת הרבה 'רבונו של עולם, תשליך ממני את הדרך הזאת, הרי אני חסיד ברסלב'.

מדברים היום לא לאכול בצל, לא לעשן סיגריה, לא להריח טבק, זה בודאי אמונת חכמים להאמין ברבינו גם בדברים האלה, אבל זה הרי בודאי פגם באמונת חכמים כשאנחנו לא הולכים בדרך שרבינו לימד אותנו, ואם חושבים שע"ז מתעוררים לתורה ותפילה, זו טעות גדולה. כי אם נתבונן היטב אז נראה שכשאני מדבר על השני, אני לא יכול אח"כ להתפלל, זהו כלל גדול.

הרי יש מצוה לפני התפילה של 'ואהבת לרעך כמוך', צריך הרי לקבל על עצמו את המצוה עשה של 'ואהבת לרעך כמוך', ואם אני מדבר על השני, אני לא יכול להתפלל אחר כך.

אנחנו צריכים לעשות חשבון: 'מה זה בוער לי? לרבינו אני לא מצייט בזה, להתפלל ע"ז אני לא יכול, אז למה שאעשה את זה?' למה שלא תהיה בינינו אהבה, ממש באופן שיראו את זה מבחוץ, כמו שרבינו אמר: 'העולם ראו להם שיתמיהו על האהבה שיש בין אנשי'. איפה זה עכשיו?

אנחנו מבקשים מאד מאנשי שלומנו, אני לא חלילה לא דרשן מוסר, רק שידעו שחייבים לעזוב את הדרך הזו, הלא אתם יהודים שיש להם התבודדות, אז צריך כל יום לבקש בהתבודדות מהשי"ת 'רבונו של עולם, תוציא מתוכי את המדה הרעה הזאת, שאני רק רוצה לראות את הרע של השני, תכניס בתוכי מדה כזו טובה, שאני רק אסתכל על הטוב שבשני'.

נצור לשונך הלכות לשון הרע

אם דיבר לשון הרע ונתקבל הגנות שמגנה את חברי אצל השומעים, עד שהם מגנים אותו בלבם, או עד שדברו עליו ג"כ לגנאי, נעשו המדבר בצרעת. אבל אם השומעים לא קבלו דבריו כגון שידעו שהוא מדבר מתוך שנאה ונגיעה אישית, או שלמדו זכות על אותו אדם שדיבר עליו, ואפילו אם המדבר יודע שלא יאמינו לו, נחשב כחטא בין אדם למקום ולא כחטא שבין אדם לחבירו.

וכל זה אם עליו גנאי גמור, כגון שהוא גנב כעסן או טיפש, ולא הועיל בדיבורו, שלא האמינו לו. אך אם אמר שהוא עני או עשיר, גבור או חלש, ולא נגרם לו שום נזק, אין בזה איסור לשון הרע בכלל, היות ולא נתקבלו דבריו על לב השומעים.

(קיצור הל' לשון הרע פ"ג סעיף ז)

ומי שאוהבו תאמתו ממחלוקת, בודאי באפו
לא מת, כמו שבקש דוד: "אגירה באהלק
עולמים": (לקוטי מוהר"ן סי' קמ"ה)

דוד המלך - הבעל תפילה

מהו 'סוכת דוד הנופלת'?

וממכר ד'.

[ד' ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו' (תהילים ק"ג ב). דוד המלך ע"ה מעורר את נפשו 'אל תשכחי כל גמוליו', אל תשכח שאתה בן אדם, אל תשכח מהיכן ינקת את החיות שלך. כי יש הבדל בין שפע מזון וחיים הנשפע לאדם, לבין שפע מזון וחיים הנשפע לבהמה', שהבהמה יונקת מלמטה, ממקום הטינופת של אמה, לעומת האדם, שיונק מאמו ממקום הלב - ממקום הבינה (ברכות י.).

[ה] רביז"ל גם אומר (שיחות הר"ן ר"ל ג): "מי שאינו מרגיל עצמו לבקש מהשם יתברך כל דבר, אזי אף שיש לו כל צרכיו, והשם יתברך נותן לו בגדים ופרנסה, אבל כל חיותו הוא כמו בהמה, שגם לבהמה נותן השם יתברך כל צרכיה, כי מאחר שאינו ממושיך צרכיו מתפילה הוא יונק חיותו כמו חיות של בהמה ממש".

[ו] ומשמעות הדבר באופן פשוט הוא, שאנחנו הבהמה מניקה את בנה, אבל המזון שהיא נותנת לה היא רק מזון בעלמא, מזון המחזק ומגדל את גוף הבהמה. לעומת זאת באדם חוץ מעצם המזון הפשוט שיונק מאמו, בעיקר הוא יונק מאמו את הלב שלה, וחלב כזה שמגיע ממקום הבינה של האמא, היא מגדלת את התינוק, והיא בונה את נפש הילד לדעת שיש לו אמא המגינה ומסככת עליו. ושפע הבינה הזה מאיר בשעה שיושב בסוכה.

[א] דוד המלך לא היה לו שום מקום בעולם, ומקטנותו לא היה לו מקום בביתו - 'כי אבי ואמי עזובו' אך 'השם יאספני', וכך בהמשך חייו היה נרדף על ידי שואל, ובהמשך על ידי בנו אבשלום בתוך ביתו וכו'. וגם מצד עצמו לא היה לו שום נשימה וחיות טבעית בעולם הזה, כי היה ראוי להיות 'נפל', עד שאדם הראשון נתן לו שבעים שנה משנותיו (זוה"ק בראשית נה.).

[ב] דוד המלך היה יונק 'כל' חיותו לגמרי רק מהשי"ת, 'כגמול עלי אמו', עד שאמר על עצמו 'ואני תפילה' - כי באמת כל האני שלו, כל חיות נפשו היה ממקום התפילה, ולא השיג כלום בחייו שלא על ידי תפילה, וכך זכה להשלים הברירה של האדם' מתוך ה'בהמה'.

והגילוי הזה הוא הגילוי של משיח בן דוד, הגאולה השלמה, להכניס את כולם אל תוך התפילה, להמשיך כל צרכיהם רק על ידי תפילה.

[ג] על כך אנו מבקשים במשך כל ימי חג הסוכות ובעיקר בשעת האכילה שאז נמוך השפע, - 'הרחמן הוא יקים לנו את סוכת דוד הנופלת', להחזיר לקבל את הדעת הנפלאה הזו מהסוכה, שאין לנו שום מקום בבית של העולם הזה, מחמת שכל מקומו הוא רק אצל השם יתברך המגין ומסכך עלינו, (ליקו"ה מקח

הליכות

שיחות ומנהגים

שמחת תורה

שלישית של שבת בתוך הספס, אך לא היה יושן אז בפסא: רבנו היה עולה לתורה בשמחת תורה לחתן תורה, ומוהר"ב"ת היה עולה לחתן בראשית; ואמר מוהר"ב"ת על זה: "רבנו עלה לחתן תורה המסים את התורה, כי רבנו נפח וגמר ענינו; אבל אני צריך להתחיל מבראשית".

מוהר"ב"ת אומר: "זו המשיך נכון לשיתותו רק בפגרים, ולא בשמחת תורה".

תבער לבו והרגשתי של רבי נחמן טולטשינער בגדלת מוהר"ב"ת היתה לה רבה, שפצע שותה זין המשיך בשמחת תורה מצטע יותר מהראוי, ונפל מחמת גדל השמחה לרגלי מוהר"ב"ת ונשקו. ואמר לו: "רבי נתן, אתם החיית שלי' אתם החיים שלי' אתם משיבים נפשי בדברים שלכם"; ושתק מוהר"ב"ת.

למחרת שאל אותו מוהר"ב"ת: "נחמן, אולי זוכר אתה מה שאמרתי אמתול"ז; השיב לו רבי נחמן: "כן, גם היום אני אומר כן!". אמר לו מוהר"ב"ת: "נו, הדברים שדברתי אמתיים הם, אבל לא בשמחת תורה הוא הזמן לקרבות בשתיה רק בפגרים".

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על לקוטי מוהר"ן ח"ב סי' ה' מאמר ט"ז
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[טז] וזה בחינת רבי עם תלמידים שפשיש רבי אמת עם תלמידים על ידי זה נעשה ונתתקן גם כן כל הבחינות הנ"ל כי על ידי קבוצת התלמידים אצל הרב על ידי זה נתקבץ ונתלקט חלקי האמונה ועל כן נקרא למוד הרב עם התלמידים ישיבה על שם קבוצת חלקי האמונה, שהוא בחינת (שמות ט"ז): "ארץ נושבת" בחינת (תהלים ל"ז): "שכן ארץ ורעה אמונה" הפך "ארץ לא זרעה" (ירמיה ב) שהיא בחינת פגם אמונה כנ"ל כי הרב הוא משיג על חלקי האמונה של כל אחד ואחד לקבץ ולתקנותם בבחינת (תהלים ק"א): "עיני בנאמני ארץ לשבת עמדי" לשבת עמדי בחינת ישיבה, בחינת: "ארץ נושבת" וכנ"ל.

ועל כן הגרים שנעשו על ידי קבוצת האמונה, כמבאר לעיל על כן הם נקראים על שם ישיבה כמו שכתוב (מדרש י"ד) "יבא את הקנין ויאמר איתן מושבך" איתן תני"א דמסייע לך כמבאר בתקונים (תקון כ"א דף מ"א), כי למוד הישיבה הוא מסייע לגרים כי הם נתקנין על ידי בחינת הישיבה כנ"ל, כי על ידי רבי עם תלמידים שהוא בחינת ישיבה על ידי זה נעשו גרים, על ידי שנתקבצו ונתלקטו חלקי האמונה כנ"ל נמצא שבחינת אמונה נתתקן על ידי רבי עם תלמידים גם נתחדש ונתתקן המוח כי מוח התלמידים נתתקן ונתחדש על ידי הרב וגם מוח הרב נתחדש על ידי התלמידים כמו שאמרנו (מנחם י): ומתלמידי יוהר מבלם.

ישיבות של לימוד אמונה

לאחר שנתבאר סדר תיקון האמונה, שמתחיל מהולדת העצות ע"י הצעקה מעומק הלב, ואח"כ מגדילים את העצות ע"י המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים, וסדר העלאת האמונות הנפולות, וסכנת הגאווה שבאה יחד עם זה, והדרך להמתיק דבר זה ע"י הדיבורים המשיבים את הנפש בשבעה משיבי טעם שמתקנים את בחינת הקטנות והשינה, ולאחר שנתבאר שכל דרך התיקון הזה מאיר בחודש תשרי מראש השנה עשרת ימי תשובה ויום הכיפורים, ונשלם בסוכות ובשמיני עצרת, ממשיך רבינו ומבאר שכל בחינות אלו מתקנים בבחינת רבי עם תלמידים.

כי יש הרבה ישיבות בעולם, שהם מקומות שמלמדים תורה לתלמידים, אבל שלימות התיקון הוא בישיבה שלומדים אמונה, כי אמונה זה לא רק להאמין ולא להיות כופר, אלא להגדיל את האמונה ולחשוב בכל עת מחשבות של אמונה, שכל מה חושש יראו וישמעו וינשמו אמונה עד שכל אחד נעשה מרכבה לשכינה, וכל זה צריך הרבה לימוד, לבאר את דרכי התיקון והעצות שזוכים על ידם לחיות עם האמונה, כי אין זה בנקל כל כך וכפי שמבאר רבינו בכל המאמר את גודל המניעות שיש על עניין זה וכמה תיקונים נצרכים לזה.

רבי עם תלמידים

ולכן שלימות התיקון הוא דייקא ע"י רבי עם תלמידים, כי רק ע"י התלמידים יכולים לקבל את האור של הרבי נכון, וכפי שאנו רואים מדברי מוהר"ן שרק על ידו אנו יכולים לקבל את האור של דברי רבינו, כי הארת האמונה שמאירים הצדיקים הוא דייקא באופן כזה שכדי לקבלו צריך לחפש, והחיפוש הזה נעשה ע"י התלמידים ורק ע"י יכולים לקבל את הארת הדעת והאמונה שמלמדים הצדיקים [וכפי שמאריך מוהר"ן בהל' ניקון ה"ה].

והעיקר הוא בכל דור ודור לעסוק בדברי רבינו אחד עם השני לברר את העצות איך אפשר לחיות עם האמונה, כי אדם כשהוא בקטנות קשה לו למצוא בעצמו את העצה ולזה צריך את החבר, וזהו מעלת עניין זה של "רבי עם תלמידים" שע"י יכולים ליכות לתיקון האמונה בשלימות.

שכן ארץ ורעה אמונה

כי מהותו של התלמיד הוא זה שמחפש את העצה, ודייקא בתוך הארציות והגשמיות, וכפי שמביא רבינו את הפסוק ארץ נושבת, ושכן ארץ ורעה אמונה כי העיקר להאיר את האמונה בתוך הארציות, וזה הכח של התלמידים שממשיכים את הארת הדעת והאמונה לתוך הארציות

אשרי העיניים

את מיטתו באחת הפינות, לא הוטב המקום בעיני רבינו והעבירו אותה למקום אחר. אך גם הפעם, הביע אי שביעות רצון, וכך, כמה פעמים. עד שעלה בדעת מוהר"ן להזיז את השידה (קומודה) ממקומה ולהעמיד שם את המיטה. לאחר שעשה זאת, הוטב הדבר בעיני רבינו. אז הובן שיש לו כוונה עלאית וטמירה בבחינת המקום המדויק שבו תעמוד מיטתו.

חוליו של רבינו הלך והכביד, לחרדת כל אנ"ש, עד שבים רביעי של סוכות, אושפיזא דמישה רבינו רעיא מהימנא, לדאבון לבם של כל קהל חסידי רבינו, עלתה ונתעלתה נשמתו הקדושה לשמי מרומים.

בעת שאיתקטר רבינו הקדוש אור האורות בהאי קטירא, היה הבית מלא באנשים. גם בחוץ התאספו רבים, ביניהם היה רבי ירוחם פישל (ר' פישעלע), ידיד נעוריו של הרב משה צבי מסאוראן. הוא התגורר באומן ולימים עלה לארץ הקודש והתיישב בצפת, ומנחתו כבוד בין ציון האר"י הקדוש למערת ה'בית עין'. רבי פישל, שחפץ מאוד להיכנס לבית רבינו, השתחל פנימה מבעד לחלון וזכה להיות בעת יציאת הנשמה. לאחר מכן ראה הוא את אגן הזהב שהיה מלא מדמו הטהור של רבינו, אשר פלט מריאותיו בגין חוליו ה'הוסט' (השחפת) ממנו נסתלק והוא אך בן שלושים ותשע שנים בלבד.

לימים הפליא הרה"ח ר' פישל את יציאת נשמתו של רבינו הקדוש, באומרו כי בדרך כלל באותה השעה ניכר על פני הנפטר חיזיון גדול ורואים בחוש שלא נותר בו קוסטא דחיותא. "אבל אצל רבי נחמן היה חידוש גדול; על פניו פשטה אדמומית בעת יציאת הנשמה ומראהו היה כלבת אש קודש ובחיות גדולה, למעלה מגדר האנושי". כשסיפר את הדבר להרב משה צבי מסאוראן (שהפך ברבות הימים להיות רבו), נענה הרב ואמר: "אה, ר' פישעלע האט שכל געהאט, ר' פישעלע האט אריין געכאפט" (אה, לר' פישעלע היה שכל, ר' פישעלע עוד הצליח לתפוס). והוסיף: "אשרי עיניך שזכו לראות את הדם שיצא מגוף טהור זה!" (מסופר בפי צאצאי רבי פישל מאומן צ"ל, ונדפס בספר 'שבחו של צדיק')

קהל גדול של כש-מאות נפש, בתוכם גדולי התלמידים שרפי מעלה, לצד פשוטי עם, נקבצו באו מקרוב ומרחוק, לקראת ראש-השנה תקע"א לאומן. הכל ידעו כי הרבי אינו בקו הבריאות ויחלו לרפואתו השלמה. התפילות התקיימו באכסדרה (אמבאר) שבבית ר' נחמן-נתן רפפורט, בהתלהבות קודש, כדרכם של אנשי רבינו. גם ה'משכילים' הנודעים שבאומן, שהפילו חתנם על ציבור היראים, ובמשך התקופה

שלא כדרך הטבע.

המקום בו נסתלק רבינו זיע"א למרומים

הקצרה שמאז בואו של רבינו לעיר, הספיקו להתקרב מעט אליו, התפללו בקיבוץ עמו ועם אנשיו. לקראת הצהריים, לאחר שעות ארוכות של תפילה, באה המשרתת של הירש-בער לקרוא לו שישתה קפה. אך הוא סרב ואמר כי אינו שותה לפני התקיעות. ההתעוררות בתפילה היתה כה עצומה, שהשפיעה גם עליו.

בשנים כתיקון נהג רבינו ביום הראשון של ראש-השנה, לאחר הסעודה, להכין את התורה שאותה ישמיע לעת ערב. אולם הפעם התגברה עליו פתאום מחלתו, ולחרדת כל הנוכחים החל להשתעל ולפלוט דם רב. הקהל הרב ציפה לשמוע את דברות קדשו. והנה כעת היתה אמירת התורה מוטלת בספק.

לבסוף, במסירות נפש עלאית ועל-טבעית, התגבר רבינו והשמיע תורה ארוכה מאוד, נוראה ועמוקה, שנדפסה בספר הקדוש 'ליקוטי מוהר"ן' תנינא סימן ח.

למחרת יום-כיפור, אחרי חצות היום, עזב רבינו את דירת ר' נחמן-נתן רפפורט וחזר לדירת ה'לוקאטשער', בה התאכסן קודם לכן, כאשר התלמידים הנאמנים ובתוכם מוהר"ן, מלווים אותו ומשרתים אותו במסירות. הם החלו לסדר ולהעמיד את חפצי רבינו בבית. כאשר הניחו

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

תשובה לחידה הקודמת:

על מה צריך אדם לחזק את עצמו מאוד, ולבקש ולהתחנן מאוד מהש"ת? - שיזכה שהיסודים שלו יקברו אותו להש"ת, ולא ירחיקוהו. (ליקוטי הלכות עובדי ד. ח.)

הזכרה: שמחה קליד טבריה
זכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור טיסה לאומן.

מה הייתה התנועה

האחרונה של רבינו ז"ל

קודם הסתלקותו?

לחיות עם אור השבת ע"פ הספה"ק 'אוצר היראה'

קריאת מגילת קהלת בשבת חול המועד סוכות

א] בחג הסוכות מתגלה שפע בינה, נפתח הבנה עמוקה בלב, שבאמת אין לאדם מקום אמיתי בעולם. שהרי כל יושבי תבל מלאים צער ויסורים. אף שלכאורה 'האדם' הוא בחיר הבריאה, וכל מה שיש בעולם דומם צומח חי הוא רק בשביל לשמש את האדם, ואילו כל חיה וכל צמח יש לה את המקום הטבעי אשר קל בשבילה לגדול ולצמוח שם ולמצוא את מזונה, ואילו אצל בני אדם לא מצאנו עדיין איש שיכול לומר על עצמו שיש לו את כל צרכיו בעולם. אין אחד שיכול לומר שיושב על מקומו הטבעי בשלמות כפי שהיה רוצה, מקום דירתו, מצב משפחתו, קהילה וחברים, מקום הפרנסה וכו', ותמיד יש מחשבה והרגשה שאילו היה במקום אחר מהיכן שהוא נמצא היה לו טוב יותר.

ב] וזאת מחמת שהמקום הטבעי של האדם הוא למעלה בגן עדן, שם נברא האדם לשמש את קונו, אלא אחר שחטא בעגל ורצה למלוך בעצמו, השליכו ה' מהגן עדן, אל עולם העשייה, אל מקום החיות והבהמות [השם של עולם העשייה הוא שם ב"ן, גמטריא בהמ"ה], ועל כן הוא תמיד מרגיש נע ונד, כי באמת אין כאן מקומו בעולם, והוא נפל אל מקום הבהמות (ליקו"ה ציצית ג' אות י"ד).

ג] כל עבודתנו היא להתעלות מעל מציאות המקום, להתעלות מעל הרצון הטבעי שיש לכל אחד שטורח ועסוק כל ימיו למצוא את מקומו בעולם, לשבת ביישוב הדעת ולהבין שהעולם הזה עם כל המקומות שבו הוא מלא יסורים, ולעולם לא יוכל למצוא את מקומו בשלמות כפי שהיה רוצה, והעיקר למצוא את מקומו אצל השם יתברך, אצל הבינה - אמא, כי שם יש

לו הרבה מקום, ושם הוא מקומו הטבעי. וזהו הארת הסוכה, המברר את הברור מי אני באמת, אדם ולא בהמה - 'ברכי נפשי את ה' ואל תשכחי כל גמוליו'. הברור הזה התחיל בראש השנה, שבאותו היום חטא האדם בעץ הדעת וגורש מגן עדן, ולאחר מחילת עוונות ביום הכיפורים, זוכים אנו להכנס לסוכה, להשלים הברור הזה.

ד] ועל כן קוראים בשבת חוה"מ סוכות מגילת קהלת, אשר המגילה הזו צועקת שהעולם הזה הבל הבלים, והוא החיזוק הגדול ביותר שיכול האדם לחזק את עצמו, שיתייאש מלמצוא את מקומו בעולם הזה, ולהבין שמקומו הוא בסוכה, בדירת ארעי, במקום יניקת הבינה - אמא, שרק היא מסבכת על בניה.

ה] העוה"ז דומה לילדים הגדלים ללא בית, כמו בתקופות השואה ר"ל, וסובבו ברחובות ובשווקים לחפש מעט מזון להחיות נפשם, וכל מבוקשם היה למצוא קליפת תפוח אדמה ועוד חתיכת לחם, וכאשר טרחו והזיעו והבריחו מעט מזון להחיות עצמם, תיכף מתמלא כל ישותם בשמחה וחיות של הצלחה, שהצליחו להסתדר בכוחות עצמם.

ואילו האדם העומד מהצד מסתכל עליהם ברחמנות גדולה ובוכה בלביו, על מה אתה שמח, אינך יודע כלל מה חסר לך, אתה 'אדם' ולא בהמה, תחפש את אמך, בריאות נפשך היא לא בכך שהנך מצליח להשיג אוכל בזכות עצמך, חיות נפשך תלויה דווקא כאשר לא תצטרך לדאוג למזונך בכוחות עצמך, אלא בידיעה העמוקה בנפשך שיש משהו שדואג לך.

מושגים בתורה ה' תניינא

השגות

חותם דיום הכיפורים

סָפָה זֶה בְּחִינַת תְּקוּן הַמִּלְאָה, כִּי סוּפָה גְּמִיטָרִיא מִלְאָה, בְּחִינַת חֲלוּם עַל יְדֵי מִלְאָה, שְׁנַעֲשֶׂה עַל יְדֵי תְּקוּן הַמִּלְאָה וְהַתְּפִלָּה בְּנִל. וְעַל כֵּן סָפּוֹת הֵיא זְמַן שְׁמִתְּנָהּ, בְּחִינַת שְׁמִתָּהּ שֶׁל תְּפִלָּה, לְתוֹךְ חֻזֵּק הַמִּלְאָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִזְקֶינָה הַמִּלְאָה לְקַלְקֵל אֶת הַחֲלוּם בְּנִל, כִּי סָפּוֹת הֵיא חֵג הָאִסְרִי, שְׁאוּסָף כָּל מִינֵי מִאֲכָל, וְעַל כֵּן אִזְ צְרִיכִין שְׁמִתָּהּ לְחַזֵּק אֶת הַמִּלְאָה, שֶׁזֶּהוּ תְּקוּן הַמִּלְאָה בְּנִל, וְעַל כֵּן הֵיא זְמַן שְׁמִתְּנָהּ בְּנִל עֵינֵי ה' מֵינִים הֵם עֹשִׂים שֶׁל עוֹד, וְהַמִּינִים הָאֵלֶּה מְרַזִּים וּמְרַאִים עַל חֲמֹדָה, אֲתֵרוֹג הֵיא לְשׁוֹן תַּאֲוָה וְרִינוֹג, מְרוֹנֵג, פְּרִי הָדָר מֵלֵא תַאֲוָה, וְכֵן הַתָּמָר הַעֵץ הַגְּבוּהָ, לֹא לֵב לְעוֹרֵר מַתִּיקוֹת בְּעוֹד, וְכֵן הַיָּדוּר שִׁילוּשׁ הַהֵדֶם מְעוֹרֵר אַחֲדוּת כּוֹלֵם עוֹלָם יַחַד, וְכֵן עֵרְבִי נָחַל נִמְשָׁכִים בְּמִנוּחָה כּוֹזָא. שְׁמַחַת יְמֵי הַסּוּכוֹת מַחֲזִיקִים לְתוֹךְ אֶת הַמִּאֲכָלִים וְהַעֲשִׂיִּים, לְאֶסּוֹף אֶת הַגִּשְׁמִיּוֹת הַמִּסְתַּרֶּת עַל הָאֲמוּנָה הֵק, לְכַלּוֹל הַכֵּל בִּיחּוּד ה'.

והגשמיזם בכל פרט ופרט, והכל ע"י הארת הרב שמאיר את הארת ליקוטי האמונה, את החשיבות של כל מחשבה של אמונה שהכל מתלקט לתיקונים נפלאים ונוראים מאוד ומאיר את העצות והדרכים לזכות לזה.

תנינא דמסייע לך

זוה מה שמביא רבינו את דברי התיקונים שאיתן מושביך הוא לשון תנינא, שע"ז נעשים גרים, כי המשניות הוא ההלכות שנתחדשו ע"י התלמידים שע"ז לומדים איך למצוא את השי"ת בכל דבר, כי כל הלכה מלמדת איך לגלות מלכות ה' בעולם, [וכל המשניות הוא מחמת שהתחילו להתעורר ספיקות שהוא בחינת הברור ע"י התלמידים, כי בתחילה לא היו מחלוקות ונמסרה התורה בצורתה מדור לדור, אבל בהמשך הדורות נתרבו הספיקות והמחלוקות, ומתוך כך נתבררו ההלכות שמוזה נעשו המשניות והבריות], וע"ז נעשים גרים שהוא העלאת כל הדברים הרחוקים מהקדושה אל הקדושה [שזה בחינת תפילין], כי זה הכח של ההלכות של תורה שבעל פה שמגלים אלקותו גם בארצות ובגשמיות, [ושלימות התיקון הוא ע"י לימודי האמונה שמלמדים הצדיקים].

וְעִקְרָא זְמַן הַקְּבוֹצָה הֵיא בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, שְׁהוּא בְּחִינַת רֹאשׁ שָׁנָא הֵיא בְּחִינַת תְּקוּן הַמִּלְאָה בְּנִל, וְהֵם מְאִירִין וּמְחַזְּקִין זֶה אֶת זֶה דְּהֵינּוּ כִּי גַם בְּהֵרֶב עִם הַתְּלָמִידִים כְּשֶׁמִּתְקַבְּצִים יֵשׁ כָּל בְּחִינּוֹת הַחֲמִשָּׁה חוּשִׁים שֶׁל הַמֶּחֶם, חוּשׁ הָרְאָיָה זֶה בְּחִינַת מַה שְׁרֹאֲרִין אֶת הָרֵב בְּבְּחִינַת (שְׁעִיָּה ל) "וְהָיוּ עֵינֶיךָ רוֹאוֹת אֶת מוֹרֵד", שְׁהוּא דְּכָר גְּדוֹל, שְׁמִיעָה הֵיא בְּחִינַת (אִיוב ל"ו): "וַיִּגְבַּל אֲזָנִים לְמוֹסָר" דְּהֵינּוּ מַה שֶּׁכָּל אֶחָד וְאֶחָד שׁוֹמֵעַ הַמוֹסָר שֶׁל הָרֵב, רִיחַ זֶה בְּחִינַת הַטָּהָרוֹת וְהַיְגִיעוֹת שִׁישׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּשִׁבְלִי לְנִסְעַ וְלִיָּלֵךְ וּלְבֹאֵא אֶל הָרֵב זֶה בְּחִינַת רִיחַ, בְּחִינַת (שִׁיר הַשִּׁירִים ז): "וְרִיחַ אִפְסָךְ" בְּחִינַת (קֹהֶלֶת ב) "אִפֹּף חֲכָמִי עֲמֻדָה לִי" חֲכָמִי שְׁבָאָף עֲמֻדָה לִי (מִקְדָּשׁ רַבָּה קֹהֶלֶת ב) דְּהֵינּוּ עַל יְדֵי טָהָרוֹת וַיְגִיעוֹת, כִּי אִי אִפְשָׁר לְקַבֵּל מִהֵרֶב כִּי אִם עַל יְדֵי טָהָרוֹת וַיְגִיעוֹת וְזֶהוּ בְּחִינַת חוּשׁ הָרִיחַ, טַעַם זֶה בְּחִינַת מַה שֶּׁכָּל אֶחָד טוֹעֵם וּמְרַגֵּשׁ מַתִּיקוֹת אֲמִרֵי נַעַם שֶׁל הָרֵב, מְשׁוּשׁ זֶה בְּחִינַת יָדִים בְּנִל זֶה בְּחִינַת הַהוֹצָאוֹת שִׁישׁ לְכָל אֶחָד מַה שֶּׁכָּל אֶחָד מוֹצִיא יָגִיעַ כְּפֹו עַל הַהוֹצָאוֹת לְבֹאֵא לְהָרֵב, וְזֶה בְּחִינַת מְשׁוּשׁ, בְּחִינַת יָדִים, בְּחִינַת יָגִיעַ כְּפֹו בְּנִל, נִמְצָא שְׁנֵים כָּאֵן נִתְתַּקֵּן בְּחִינַת הַחֲמִשָּׁה חוּשִׁים כְּמוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה וְהֵם מְאִירִין וּמְחַזְּקִין זֶה אֶת זֶה שְׁלֹפֶעֱמִים נִחְלָשׁ בְּחִינַת הַחֲמִשָּׁה חוּשִׁים שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְנִתְתַּקֵּן עַל יְדֵי אֵלֹו הַחֲמִשָּׁה חוּשִׁים שֶׁל הָרֵב עִם הַתְּלָמִידִים וְכֵן לְהַפְּדֵה, גַּם בְּחִינַת תְּפִלָּין שְׁהוּא חוּתָם דְּקִדְשָׁה, נִתְתַּקֵּן עַל יְדֵים בְּבְּחִינַת (שְׁעִיָּה ח) "חֲתוּם תוֹרָה בְּלִמְדָּה".

תיקון הה' חושים

רבינו מבאר איך שיש תיקון לכל הה' חושים ברבי עם התלמידים, וכמו כן בראש השנה, כי באמת עיקר מה שצריך לעסוק הוא בתיקון הה' חושים שכולם יאיר בהם האמונה, וזה נתקן בראש השנה, וע"י ההארה של רבי עם תלמידים הוא נמשך כל השנה. וכל זה נעשה ע"י התלמידים שרוצים ומחפשים איך לקבל את דעת הרב וכנ"ל, והחיפוש הוא בכל הה' חושים כפי שמבאר רבינו, וע"ז זוכים להארת האמונה בכל החושים, וזהו שלימות קשר המרכבה שכל החושים של האדם מגלים יותר ויותר את אור האמונה, ותיקון החושים הוא גם בראש השנה כפי שביאר רבינו לעיל [באות יד] בפרטות, וגם בתלמידים כפי שמבאר רבינו כאן, באופן שהראש השנה והרבי עם התלמידים מחזקים זה את זה.

מוגש כאן לראשונה באדיבות מכון מאירת עיניים - פרויקט התורות הקצר - ביאורים. לקבלת השיעורים המוקלטים על לקו"מ סי' א' לקו"ת סי' ה' יש לפנות: yotamattar@outlook.co.il בלש"ק בשלוחה 6, בלש"ק בשלוחה 5. לשמיעת השיעורים על התורות הנ"ל בקו היעודי בקול הלשון 036171116, באדיש בשלוחה 6, בלש"ק בשלוחה 5.

לחת מקום בלב

הזהו"ק (פנחס רנו). מגלה שהסוכה דומה ל'אמא' המסככת על בנה, שהרי כך הקיף אותו הש"ת במדבר ארבעים שנה והגין עליו בענני הכבוד, מכל נחש שרף ועקרב, כמו אמא המגינה על בניה.

ולכאורה יש להבין מה מיוחד במשל של ה'אמא' שהיא מגינה על בניה, יותר ממשל של מלך גיבור וחזק המגן על תושביו.

אלא שהאמא כשהיא מגינה ודואגת לבניה, אזי יותר מעצם ההגנה, היא מחזיקה את בניה קרוב לליבה, ואת הלב הזה הילדים צריכים יותר מכל דבר אחר שגיבור ועשיר יכולים לתת לילד.

וזהו הסוד של סוכה הרומז לחיבוק יד ימין, וגם מאיד בה שפע אור הבניה, שהוא שפע התבוננות של האדם, שמבין שיש לו בית, יש לו מקום לברוך אליו, יש מקום חם כביכול בלב השם יתברך.

מהמשל של הסוכה, נוכל קצת ללמוד על עצמנו בנתינה שלנו בבית לילדים.

הורים מאוד רוצים שהילדים שלהם ישמחו וירגישו טוב בביתם. ולכן עוסקים תמיד במצוות 'הענק' - הענק תעניק לו, שהוא מצוה המוטלת על האדון, להיות עבד לעבדו. והמצויאות מראה שלא תמיד הילדים שמחים, ותמיד תלונותם בפייהם, כי מי שיש לו מנה רוצה מאתיים. עד שבסופו של דבר, גם הילדים מרגישים שלא קבלו מספיק, וגם ההורים חיים בהרגשת צער שלא נותנים מספיק, או מלאים צער על ידיהם למה הם מרגישים שלא נותנים להם.

והפתרון לכל זאת הוא הלימוד של חג הסוכות. בסוכות יוצאים אנו מהבית הקבוע, מה שכל השנה היה נדמה שהבית שלנו הוא הבית שמגן עלינו, ולפתע נכנסים לבית ארעי, שגוי לא יוכל להבין זאת, אך אנו שמחים ומאושרים מרגישים מוגנים על כך שאנו נכללים בחמימות של ה'אמא', וחוקקים עמוק בליבנו, יש לי מקום בעולם.

ההבדל בין אדם לבהמה הוא, שהבהמה אינה זקוקה לחום, היא זקוקה למקום של ממש, אוכל של ממש, וכו', ואילו האדם אינו צריך מקום ואוכל של ממש, אלא מקום שיוכל להרגיש שיש מי שדואג לו ואוהב אותו באמת.

כשיש לאדם מקום בלב של ההורים לא חסר לו כלום, פעמים שההורים נותנים ונותנים, ואת העיקר לא נותנים, ההרגשה שיש לכל ילד מקום עמוק בלב שלהם. מקום שמקשיב להם ומבין אותם, בלי שום קשר למה שצריך לחנך וללמדם דרכי יושר במשמעת וכדומה.

בדור שלנו הורים רוצים להלביש את הילדים בבגדים הכי יפים, מצלמים אותם מכל כיוון, ומכרכים הרבה סביבם כשהם קטנים, ועוד חושבים שבזה מגלים את עוצם התקשורתם לילדיהם, אך המציאות היא, שכאשר הילדים גדלים, פתאום רואים את המרחק שיש ביניהם.

כי ההתקשרות לילד הוא לא הנתינה של דברים ממשיים, כמו 'לב'! שהילד ירגיש שיש לו מקום אצל אמו, כמו שיהודי מרגיש בסוכה - שהסוכה היא בית 'ארעי' אך מלא בחמימות וקרבה.

דירת עראי

והאיתנה שעליהם נוכל להשען לעולם. על זה צל זה מתפארים ישראל ומודיעים שגם באותו זמן שהיו עצי היער חסונים כאלונים ונדמה לעין כל שצילם איתן ורחב, אנו בחרנו לחסות בצילא דמהימנותא, בו חמדנו לישב בתענוג עליון ופריו מתוק לחינוך מכל פירות היער.

סוכת עורו של ליתן ובאמת הארת הסוכה היא הארה הנמשכת מלעתיד לבוא, שם יתבטלו כל ההסתרות ונראה את אור הש"ת עין בעין, ועל גילוי זה אמרו חז"ל (ילקוט שמעוני איוב תתקכז) 'כל מי שמקיים מצות סוכה בעולם הזה אף הקדוש ברוך הוא מושיבו בסוכתו של ליתן לעתיד לבא', כי הנה איוב התקשה מאד בעת צרתו לקבל את הנהגת הש"ת, ואף הטיח דברים כלפי מעלה כביכול הש"ת הסתיר פניו ממנו, ואז נכנס עמו הש"ת בדברים כביכול והודיע לו את ענין הליתן ובה סרו קושיותיו, וכך יהיה לעתיד שיתגלה ויאיר סוכת עורו של ליתן וממילא יסורו ויתבטלו כל הקושיות וההסתרות.

והארה זו תאיר לכל אחד ואחד לפי מדרגתו, וגם אלו שלא יזכו לשבת בסוכה זו יקבלו ממנו לפי מדרגתם, 'לבלתי ידח ממנו נידח' (שמואל ב יד, יד), כמו שאמרו חז"ל (בבא בתרא עה). 'זכה עושין לו סוכה' - [סכך וארבע דפנות], לא זכה עושין לו צלצל - [סכך בלבד], לא זכה עושין לו ענק - [מחרוזת תלתול על צווארון], לא זכה עושין לו קמיע - [חתיכה קטנה לתלות על צווארון], והשאר פורסו הקדוש ברוך הוא על חומות ירושלים וזיוו מבהיק מסוף העולם ועד סופו, שנאמר (ישעיה ס, ג) 'והלכו גוים לאורך ומלכים לנוגה זרחך'. אמן כן יהי רצון

אתה בחרתנו מכל העמים... ותתן לנו את יום חג הסוכות הזה זמן שמחתנו מקרא קודש... מבאר רבינו ז"ל שלשון מקרא קודש הוא שיום טוב קורא ומגלה את הקודש. שנדע שהש"ת רוצה בעמו ישראל. הש"ת נתן לנו מועדים כדי לתת לנו חיות ודעת לכל ימות השנה. אנחנו לא שייכים לארציות ולהבלי העולם הזה אלא לאתה בחרתנו מכל העמים. הש"ת בחר בנו להיות לו לעם סגולה.

וכמובא בדברי רבינו (ליקוטי מוהר"ן ס' ל) שהימים טובים הם לב של כל השנה, דהיינו, שהשנה בנויה מקומה שלמה של רמ"ח איברים ושס"ה גידים (ראה זוהר וישלח קע. ועוד), והחיות הפנימית של ימות השנה הם הימים טובים, כאיברים הפנימיים שבגוף הממשיכים חיות לכל האיברים החיצוניים. ועל כן בחג הסוכות אנו מקבלים מחדש כח הסתכלות זו לכל ימות השנה, להסתכל על העולם בהסתכלות של אמונה, זה כח מצוה קדושה ונוראה זו, כמו שאמרו חז"ל (סוכה ב). 'כל שבעת הימים צא מדירת קבע ושב בדירת עראי', כלומר לצאת מההסתכלות המוטעית של ימות השנה שנדמה לנו כאילו העולם הזה הוא קבוע ועומד וסביבו ועל תכלית זו אנו מבליים את חיינו בתאוות והבלי העולם הזה, אבל בימים אלו אנו יוצאים מקביעות רעועה זו ונכנסים בצילא דמהימנותא לטעום את ההשגחה העליונה, שאין לנו שום קביעות וביסוס בעולם הזה, ואין שום טעם ושכל לרדוף אחר תאוותיו והבלי אלא לטעום את נועם זיו השכינה לחיות בצל חי החיים בתורה ומצוות שהם הקביעות האמיתיות

עומק הפרשה

לשמוע נכון את תורת הצדיק

ב. "ערוף כמטר לקחי תצל אמרתי כשעירים עלי דשא וכרביבים עלי עשב", כלומר, דע לך את גודל התועלת שתוכל להוציא מדיבורי הצדיק, אשר אף על פי שהם דיבורים פשוטים של אמת ואמונה בתמימות ופשיטות, כמים הנראים לחלוות פשוטה, אבל באמת יש בהם כוחות המצמיחים ומגדלים כל מיני צמחים ורפואות.

ג. "כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלהינו" תכלית כל דיבורי הצדיק הם כדי לגלות ולפרסם את שם ה' בעולם, להודיע לאדם שהש"ת נמצא איתו עמו ואצלו, להודיע לכל בשר דרכים להתקרב להש"ת. לקרוא אליו תמיד בכל מקום ובכל עת.

כשידע האדם כל זאת יוכל לקבל כראוי את תורת הצדיק, כי כל זמן שהאדם אינו יודע את גודל קדושת דיבוריו, את גודל התועלת שיוכל להוציא מהם, ואת התכלית המכוון בדבריו, יגשש באפילה ולא יוציא מהם תועלת.

כי עיקר תכלית דיבורי הצדיק הוא שיצאיהם מהם עצות למעשה, להתקרב להש"ת ולהתחבר אליו על ידם, ורק כשיעסוק בהם בדרך זו יוכל לבוא לתכלית זו. (ע"פ ליקוטי הלכות ערלה ד טז, חזקת קרקעות ה' די)

**הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֲדַבְרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ
אֲמַרְי מִי. יַעֲרֹף כְּמָטָר לִקְחֵי תִזְל כְּטָל
אֲמַרְתִּי כְּשִׁעְיָם עָלַי דָּשָׁא וְכִרְבִּיבִים
עָלַי עֵשֶׂב. מִי שֵׁם ה' אֶקְרָא הָבוּ גִדְל
לְאֵלֵהֶינוּ.**

קודם הסתלקות משה הוא פותח בשירה נוראה, שירה העתידה להיות עד לדורי דורות, שירה זו היא עיקר המשכת דעת הצדיק לדורות. בפתיחת שירה זו מניח משה רבינו שלשה כללים: א. רום דיבורי הצדיק וקדושתם. ב. התועלת הגדולה שיכול האדם להוציא מהם. ג. המטרה שבדיבורים אלו.

שלש כללים אלו כלל משה רבינו בפתיחת השירה, א. "האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי", דעו לכם שדברי אינם פשוטים כלל אלא יש בהם פנימיות נוראה והם מלאים רזים עמוקים, סתרי נסתרות, עד שקורא לשמים לשמוע את מילותיו, כי גם דרי מעלה צריכים להטות אוזן למיליו ולעומת זאת דרי מטה גם הם צריכים לשמוע את עצותיו הנוראות.

◆ מ"ן פ"ע"ל וועט שוין טאגן ביז משיח וועט קומען: זה 215 שנה להסתלקותו של רביה"ק זצ"ל לגניז מרומים, ועדיין איש הגדולה בוערת ומהדהדת בכל העולם כולו. מאות סעודות הילולא מתקיימים בכל רחבי תבל ביום ההילולא רבה ח"י תשרי, בו נחדש עצמנו ללכת בדרכי צויותיו הק' והנפלאות המחיינ כל לב. יש לעקוב אחר הפרסומים בבתי המדרש של חסידי ברסלב.

◆ הופיע! כך ג' מהספר החשוב "מים עמוקים" הכולל ביאורים וחיידושים על תורות לא-ס בספה"ק ליקוטי מוהר"ן, מאת הגה"ח ר' שמואל משה קרמר שליט"א. להשיג בנקודות ההפצה במרכזי חסידי ברסלב. הפצה ראשית: 0527643910.

◆ התורה הזמנית: שוב ניתן להשיג: תורה ה' שבליקוטי מוהר"ן תנינא, הנלמד במסגרת מסלול 'תמימי דרך', עם הביאור הנפלא 'משנתו סדורה' מאת הרה"ח ר' יעקב נתן אנשין שליט"א, מו"ל סדרת 'משנת ברסלב לעובדא ולמעשה' המוריד את הדברים בשפה ברורה ונהירה, ומקל מאוד על כל החפץ ללכת עם התורה. הפצה ראשית: 0534145684. טעמו וראו כי טוב ה'!

יור"ע מוכן עלה לתורפה
בכל ענין או להצטרפות למנויים בדוא"ל
A028080148@GMAIL.COM
...
מקס או הודעה קולית: 02-8080148
במקרים מיוחדים: 053-3175211 | 054-8591448
המערבית נסגרת מדי יום ראשון בשעה 19:00
לתרומות ורכישות נכס נצחו: עלה לתורפה, בגן
מרביתלי 17, סניף 725, חשבון 36645.

החיזוק השבועי

ועל-כן אחר יום כפור עושין סבות, כי סבות הוא בחינת ענין כבוד שהקפיד את ישראל במדבר, והענין כבוד היו מגנים על ישראל מקלפת... ועל-כן עשה אנו עושין סבה להקפיד קדושת הענין כבוד להנצל על-ידם מקלפת עמלק. ועקשו אחר יום כפור צריך כל אחד מן ישראל בעצמו לבגס לתוך הסבה הקדושה לתוך בחינת הענין כבוד להקפיד עצמו מקלפת עמלק, בחינת כי יענינו בסבה וכו', כי מקלפת עמלק ארפה מאד כ"ל. ועל-כן גם אחר יום כפור צריכין לעשות כמה תחבולות להנצל מקנה. על-כן בורחין לתוך הסבה בחינת כדון יעקב נסע סבותה, כדי שכל אחד מן ישראל ימשיך על עצמו קדושת הענין כבוד קדושת מקניעין קלפת עמלק הרוצה להעלים קדושתו יתברך, בפרט כשיצאין לחוץ מהבית הקנסת ויבית המקדש לעסק בצרכי הנהגה במשא ומתן וכו' שזהו בחינת ונפיק, שאז אורב מאד: (ליקוטי ציצית ב, ו)

יהלום

בי בסבות נמשכין כל
החסידים, ההמתקנות, שהם
בחינת עצות טובות:

(ליקוטי הלכות סוכה ז,ה)

עם הבורא על ידי סדר המועדים הנפלאים שבהם, ועתה נשלם חקיקת האמונה והקשר עם השי"ת על ידי שרועי ישראל הקדושים באים לחזקו ולקרבו לה'.

האושפיזין משפיעים אמונה: יש לזכור שהטעם שהשבעה רועים נקראים 'רועים' על שם שהם רועים את עם ישראל, ודואגים ומרחמים על כל אחד בפרטיות ממש, וכפי שיזכור זאת כן יזכה באמת לקבל מהם הארתם והשפעתם.

השי"ת שלח אותם אלינו רק בכדי להציל אותנו ממש, לבוא להתחדשות חדשה באמונה בהשי"ת. שהרי בוודאי כל אחד רוצה מאוד להאמין בהשי"ת ולחיות את הקירבה אליו, אלא שהיצר הרע לא מניח ומבלבל מאוד. ועל כן השי"ת שולח 'שבעה רועים' אשר הם כרועי צאן המשגיחים ברחמנות גדולה על כל כבשה שיהיה לה מה לאכול, ודואגים לכל נשמה יהודית שתכנס לעולם האמונה. ובעומק יותר, הם באים 'לרעות' את האדם, לסייע בעדו לצאת ממצב 'בהמה' למציאות של 'אדם' (ליקו"ה הל' מקח וממכר ד').

קדושת האושפיזין: בסוכה באים האושפיזין הקדושים לתוך הסוכה ומברכים את כל אחד ואחד, ועיקר הארתם הוא להאיר לכל אחד בסוכה את ההשגה שכל אחד מהאושפיזין האיר בעולם. אברהם מידת החסד, יצחק מידת הגבורה וכו'. וממילא מובן שזה הזמן להדבק בקדושת הצדיקים, ולהתקשר להארתם, ויש להתחזק מאוד לרכז את המחשבה באמונה שהם נמצאים עמו בסוכה (ליקו"ה תפילת ערבית ד').

האושפיזין באים לא רק אצל הצדיקים: ישנם הרבה מעשיות מצדיקים שזכו לראות האושפיזין הקדושים, ואין הכוונה כאילו רק הם זכו לכך, כי באמת הם באים לכל אחד ואחד בסוכתו, לכל מי שמזמין אותם בפה [כי על ידי הדיבור פה מתעורר האמונה שבאמת הם באים, ומדובר בדברים ממשיים], אלא שאותם הצדיקים זכו לראותם בעינים כל אחד לפי מדרגתו, אך בוודאי שהם באים לכל אחד בתוך הסוכה הפשוטה שלו, ויש להתחזק מאוד באמונה שהם באמת באים לסוכה להאיר לנו ממש הארתם, כי אם לא היה להם שייכות אלינו אזי הם לא היו באים. כי עתה בחודש תשרי אנו מחדשים הקשר שלנו

הלכה פסוקה

מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מו"צ בעיר בית שמש יצ"ו

דיני ארבעת המינים השייכים לחוה"מ

לולב שהתיימרת [העלה האמצעי]

פתוחה או שנפתחה בשאר ימי החג
מעיקר הדין לולב שנפתח לגמרי - חוץ מיו"ט ראשון של החג, הוא כשר ומהודר! אך כיון שיש קצת מפקקים על זה, על כן נבאר איך להתנהג בזה למעשה, וכדלהלן:

א. לולב שפתחו כולו או רובו, לכתחילה אין לקנות לולב כזה אפילו לשאר ימי החג. אבל אם הוא מיועד רק 'לנענועים', או לקטן - אפשר לקנותו לכתחילה.

ב. לולב שהיה סגור ונפתח לאחר יו"ט ראשון, אפילו נפתח ברובו - אין צורך לחפש הרבה אחר לולב אחר. גם על פי רוב נמצאים אז רק כאלו שאין כשרותם מהודרת בשאר דיני הלולב, כגון נקטם או יבש וכדומה.

ג. לולב שפתחו רק במיעוטו, אפשר לכתחילה לקנותו לצורך שאר ימי החג. אם כי אינו מהודר ביותר.

ד. ואם היה סגור ונפתח במיעוטו לאחר יו"ט ראשון, נחשב ללולב מהודר ממש.

ה. לולב שנפתח רק משהו, וכל שכן אם ניכר רק בהתבוננות - אין צורך כלל להדר למצוא לולב אחר.

ו. בכל האמור, הוא גם כאשר הלולב נפתח באופן שהפתיחה ניכרת גם כאשר משכיבים את הלולב על צידו [בהלכה

יתכן שהאתרוג עם הפיטום השבור הוא מהודר יותר.

הדס

א. לכתחילה יש להדר שיהיה כל שיעור ההדס 'משולש', כלומר שיש שלושה עלים בכל קו. ואם רק 'רוב שיעור' משולש - הוא כשר לכתחילה אך אינו מהודר. ואין הבדל בזה בין יום הראשון לשאר ימות החג.

ב. אמנם אין צורך שיהיה משולש ברצף, אלא גם הדס שיש בו קנים משולשים במפוזר, ואם נצרך את כולם יהיה שיעור שלם של קנים משולשים - הרי זה כשר ומהודר. ודין זה אמור אף אם בראש ההדס חסרים עלים. וכן הדין אם רק 'רוב השיעור' משולש במפוזר. [זולת אם יהיה ההדס ארוך מאוד, שאז דינו שונה בזה. אך אינו מצוי כלל].

ג. אם נפל עלה מכל קו, אף שנשארו רוב עלים, מכל מקום מכיון שכל הקנים או רובם אינם משולשים כבר - אינו כשר לכתחילה.

ד. הדס שנתייבש, אם נעשה חום וגם יבש כל כך עד אפשר לפורר את העלים על ידי דחיקת הצפורניים - הוא פסול. אבל כל עוד שלא הגיע לשיעור האמור - הוא כשר.

הוא נקרא 'נסדק כהימנך'. אבל פתיחה הניכרת רק כשעמוד זקוף, אינו בגדר זה]. אמנם בזה יש יותר מחמירים, והמיקל יש לו על מי לסמוך.

ז. בכל אופן, רצוי מאוד להדביק מה שנפתח 'עם דבק פלסטי נוזלי'. [ואין בזה שום חשש כל עוד שהוא כשר. מה שאין כן אם הוא בגדר פסול, נחלקו הפוסקים אם תועיל ההדבקה להכשירו]. וכן רצוי לעשות בערב החג אפילו עם לולב כשר בתכלית, ובפרט בלולב המיועד לקטן, כדי שלא יפתח יותר.

ח. וכל זה לגבי לולב שנפתח, אבל לגבי שאר פסולי הלולב - בדרך כלל אין קולא לשאר ימות החג.

פיטום שנפל

א. אם נפל לגמרי עד שלא נשאר כלום מן הפיטום בולט מהאתרוג - אין לברך עליו. אך בשעת הדחק, המיקל לברך עליו יש לו על מה לסמוך.

ב. אבל אם נשאר ממנו משהו בולט מהאתרוג - אין לקנותו לכתחילה לצורך שאר ימי החג. אמנם אם נעשה כן לאחר יו"ט ראשון, הוא כשר לכתחילה ואפשר לברך עליו. ובפרט אם נפלה רק 'השושנתא'. והרצת להדר ולחפש אתרוג אחר, יש לו להזהר שלא יהיה על חשבון הידורים אחרים, שאם לא כן,